

Claus Andersen
Hønsborgvej 4
6430 Nordborg

Landzonetilladelse og dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til at etablere en sø, matr. nr. 18b Elstrup, Egen og landzonetilladelse og dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til at udvide og oprense en sø på matr.nr. 331c Elstrup, Egen.

Sønderborg Kommune
Lille Rådhusgade 7
6400 Sønderborg

T 88 72 64 00

Sønderborg Kommune har den 13. november 2019 modtaget en ansøgning fra Jesper Tofft, Ravnhøj Consult på vegne af dig om at etablere en sø (sø 1) i beskyttet eng samt at udvide og oprense en sø (sø 2) på hhv. matr. nr. 18b Elstrup, Egen og matr. nr. 331c Elstrup, Egen.
Søerne "sø 1" og "sø 2" er vist på kortbilag sidst i brevet.

post@sonderborg.dk

www.sonderborgkommune.dk

Doknr. 238252

sagsnr. 20/49284

Afgørelse

Sønderborg Kommune giver landzonetilladelse til, som ansøgt, at etablere en sø og udvide en sø på ejendommen matr.nr. 18b og 331c Elstrup, Egen.
Jævnfør § 35, stk. 1 i planloven om ændret anvendelse af ubebygget areal i landzone.

Der gives samtidig dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til at etablere en ny sø i en beskyttet eng og at oprense en sø.

KS: sjac, gjad

Tilladelsen gives på følgende vilkår:

- Sø 1
  - Søen etableres med en størrelse på ca. 430 m², en dybde på max 1 meter og anlæg på 1:5-1:9. Se kortbilag
  - Den afgravede jord planeres ud på den omgivende dyrkede mark i et jævnt lag på op til 50 cm, som følger det eksisterende terræn.
- Sø 2
  - Udvidelse af sø 2 sker med 2-3 meter mod syd og vest, dvs. op til 300 m².
  - Bredder mod syd og vest afflades med en anlæg på ca. 1:6.
  - Oprensning og afgravet materiale planeres ud på den opgivende dyrkede mark i et jævnt lagt på op til 50 cm, som følger det eksisterende terræn.
  - Oprensning kan ske i perioden fra 1.september til 1. april – uden for yngleperioden for vandhulsdyr.

- For begge søer.
  - Der må ikke opsættes redeguse eller lignende ved og omkring søerne.
  - Der må ikke opsættes "ualmindelige hegn" ved søerne, men der må opsættes almindeligt husdyrhegn
  - Der må ikke etableres tilløb eller afløb til søerne, eventuel eksisterende tilløb skal ledes uden om søerne.
  - Der må ikke udsættes fugle, fisk eller krebs i søen og der må ikke fodres.
  - Søerne må ikke have øer.

Du skal være opmærksom på, at denne afgørelse kun er givet i forhold til planloven og naturbeskyttelsesloven.

Tilladelsen bliver offentliggjort på Sønderborg Kommunes hjemmeside www.sonderborgkommune.dk under Høringer, onsdag den 16. juli 2020. Du må ikke udnytte tilladelsen, før klagefristen er udløbet den 13. august 2020 kl. 23.59. Jævnfør vedlagte klagevejledning. Hvis kommunen modtager besked om, at der er klaget inden for klagefristen på 4 uger, får du besked herom fra os. Landzonetilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år. Dispensationen fra naturbeskyttelsesloven gælder i 3 år.

Begrundelse

Landskabshensyn

Kommunen vurderer, at søerne vil bidrage positivt til den landskabelige oplevelse og samtidig øge naturindholdet i området. Sø 1 placeres i et allerede lavtliggende engområde. Der er i området flere mindre søer og vandhuller, og den nye sø vil fremstå naturlig i landskabet. Det konkrete markområde hvor der ønskes udvidelse af sø 2 er relativt lavtliggende i forhold til søen, og udvidelse vil derfor virke naturligt i landskabet.

På den baggrund vurderer jeg i den konkrete sag, at søerne har en udformning, placering og anvendelse, der gør, at det ikke er i strid med kommunens praksis, landskabelige hensyn og hensyn til naboer.

Naturhensyn

Sø 1: Sønderborg Kommune vurderer, at der kan gives dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til etablering af søen i engen. Arealet vil blive en mindre del af en beskyttet eng, og placeres i en del som ikke har mindre botanisk værdi. Se bilag med planteregistreringer. Der er i området flere søer, og nogle med tidligere registreringer af fx løvfrø, butsnudet frø, skrubtudse, lille- og stor vandsalamander. De fleste søer i nærområdet er tilgroede og vurderes ikke at være velegnede levesteder for fx løvfrø. Søen vurderes at kunne være nyt leve/ynglested for især løvfrø og vurderes at kunne højne den samlede biodiversitet i området.

Sø 2: Sønderborg Kommune vurderer, at udvidelse og udfladning af brinker ved søen vil forbedre søen som levested for padder og andre vandhulsdyr. Der er tidligere registreret løvfrø, stor- og lille vandsalamander i søene samt nærliggende søer. En forbedring og udvidelse af søen, vurderes samtidig at gavne biodiversiteten i området.

Vilkår

Vilkårene stilles som ansøgt og vil skabe mulighed for at søerne opnår en god naturtilstand. Med de stillede vilkår vil søerne kunne fungere som leve- og ynglelokaliteter for padder.

Søerne etableres med flade bredder og bliver relativt lavbandede. Det giver en forholdsvis høj vandtemperatur, og dermed gode leve- og ynglevilkår for padder. Vilkår til breddernes udformning skal sikre, at søen får et naturligt udseende og indpasses landskabet. Stejle bredder kan derudover risikere at være en fælde for mindre potedyr. Opgravet jord skal lægges ud på den omgivende mark i et jævnt lag, så det følger det eksisterende terræn.

Der må ikke opsættes typer af hegn, der har til formål at holde dyr inde, f.eks. ænder og gæs, eller hegn, der har til formål at hindre vilde dyrs adgang til søen. Men der må gerne opsættes almindelige husdyrhegn, der har til formål at holde husdyr væk fra søen.

Forbuddet mod at udsætte dyr sikrer, at det er naturligt hjemmehørende og naturligt forekommende arter, der indvandrer til søen. Fodring, etablering af øer, samt tilløb/afløb til søen vil ofte resultere i lavere naturkvalitet pga. forurening med næringsstoffer.

Vilkårene i denne landzonetilladelse har været sendt i partshøring i 14 dage. Jævnfør forvaltningslovens § 19. Kommunen har ikke modtaget bemærkninger til sagen.

Redegørelse

Sø 1: Der søges om landzonetilladelse til at etablere en sø på ca. 430 m² og dispensation til at etablere søen i en beskyttet eng. Søen etableres som en del af et større engareal, på et areal hvor der er høj bevoksning af græsser og en spredt opvækst af planter typisk for naturtypen eng. Se bilag med planteregistreringer. Opgravet materiale udjævnes på markareal. Da arealet er en del af en brakordning med årlig afslåning, vil søen blive holdt lysåben.

Sø 2: Der søges om dispensation og landzonetilladelse til at oprense sø, afflade brinker og udvide til to sider. Opgravet jord/materiale spredes ud på marken omkring og jævnes ud.

Søerne er en del af naturprojektet "Naturpleje på Midt- og Sydals", som finansieres af private fonde med bidrag fra Sønderborg Kommune. Formålet med at grave en sø på det aktuelle sted er at skabe nye yngle- og levesteder for padder, specielt løvfrø, som også tidligere er registreret ved søen.

Beskrivelse af lokaliteterne

Se vedlagt bilag om planteregistreringer på lokaliteterne.

Lovgrundlag

Ejendommen ligger i landzone, og din ansøgning om etablering af sø og udvidelse af sø kræver tilladelse efter bestemmelserne i planlovens § 35, stk. 1 samt naturbeskyttelseslovens § 3.

Nærmeste naboer er ikke orienteret, da det ikke vurderes at være relevant i den konkrete sag.

Naturbeskyttelsesloven

Eng, mose og overdrevsarealer større end 2500 m² er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Søer større end 100 m² inklusiv bredzonevegetation og søer som ligger i forbindelse med anden beskyttet natur, er ligeledes beskyttet. Det betyder, at arealet er beskyttet mod tilstandsændringer. Man kan forsætte med den hidtidige normale drift. Ændring af tilstanden kræver en dispensation. Der kan i særlige tilfælde gives dispensation, jf. lovens § 65 stk. 3.

Natura 2000

Der er hhv. 1,6 km og 600 m fra det ansøgte til nærmeste Natura 2000-område, Lilleskov og Troldsmose. Det er kommunens vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil beskadige eller påvirke beskyttede Natura 2000-områder væsentligt.

Bilag IV arter

Ifølge kortlægningen af IV arter vil følgende arter kunne findes i en afstand af op til 10 km fra projektområdet sø 1: brun, dværg- og sydflagermus, løvfrø, spidssnudet frø, markfirben og stor vandsalamander. For sø 2: brun, dværg – og sydflagermus, løvfrø, spidssnudet frø, markfirben og stor vandsalamander. Der er konkrete registreringer for løvfrø i sø 2.

Det ansøgte vil ikke ødelægge eller beskadige de plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, som er nævnt i habitatdirektivets bilag IV. Det ansøgte kan i stedet blive en forbedret et forbedret leve- og ynglested for fx løvfrø og stor vandsalamander der tidligere er registreret i sø 2 og i nærrområde til sø 1.

Overordnede og almene samfundsmæssige hensyn

Landzonebestemmelserne skal virke for gennemførelsen af Kommuneplan 2017-2029. I denne landzonetilladelse er der taget højde for følgende hensyn:

- Landskab
Ejendommen ligger inden for følgende udpegning i kommuneplanen.

Større sammenhængende landskaber. Retningslinje 10.2.1. I de større sammenhængende landskaber skal landskabets visuelle og landskabelige sammenhæng sikres. De større sammenhængende landskaber skal friholdes for nye større tekniske anlæg og større byggerier, der slører de visuelle sammenhænge.

Kystlandskab og Kystnærhedszonen. Retningslinje 10.5.1. I kystnærhedszonen skal inddragelse af og planlægning for nye arealer til bebyggelse og anlæg skal have en særligt planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse.

Natur

Naturbeskyttelsesinteresser og biologiske forbindelser
Søerne ligger inden for kommuneplanstemaerne
"naturbeskyttelsesinteresser" og "økologiske forbindelser".
Sø 2 ligger derudover under temaet "truede dyrearter".

Naturbeskyttelsesinteresser. I retningslinjen skal naturområder bevares og søges udvidet, og der skal tages afgørende hensyn til naturværdierne. I retningslinjer til områder med biologiske forbindelser står der bl.a. at det tilstræbes, at der i de eksisterende naturområder skabes nye naturarealer, der kan forbedre dyr og planters spredning og frie bevægelse.

Truede dyrearter. Retningslinjen går på områder, hvor der vurderes at skulle gøres en indsats for de truede padder, løvfrø og stor vandsalamander.

De to søer kan blive et forbedret yngle- og levested for løvfrø, andre padder og vandhulsdyr.

Det vurderes at etablering af søen, er med til at understøtte de ovenstående naturhensyn i kommuneplanudpegningerne.

Øvrige forhold

- Forurenede jord
Hvis der under jordarbejdet konstateres en forurening af jorden, skal Sønderborg Kommunes afdeling Vand & Natur underrettes på T 8872 4084 eller E vand-natur@sonderborg.dk, jævnfør § 70 i LBK nr. 282 af 27. marts 2017.
- Museet er blevet hørt, og havde ikke bemærkninger til det ansøgte. Støder man på arkæologiske levninger under anlægsarbejdet, skal Museum Sønderjylland – Arkæologi Haderslev Dalgade 7, 6100 Haderslev på T 65370801 eller E planer@msj.dk straks tilkaldes, og arbejdet indstilles i det omfang det berører fortidsmindet. Jævnfør museumslovens § 27.

Klagemulighed

Der er mulighed for at klage over kommunens afgørelse efter planloven og naturbeskyttelsesloven til henholdsvis til Planklagenævnet og Miljø-og Fødevareklagenævnet i en 4 ugers periode, efter tilladelsen er offentliggjort på kommunes hjemmeside. Jævnfør klagevejledningen sidst i dette brev.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før høringsperioden er udløbet.

Har du spørgsmål til landzonetilladelsen, er du velkommen til at kontakte mig.

Venlig hilsen

Lene Schelde Damgaard
Vand og Natur
Telefon 8872 5507 / 2790 5507
Email ledg@sonderborg.dk

Klagevejledning planloven og naturbeskyttelsesloven

Der er mulighed for at klage over kommunens afgørelse i en 4 ugers periode, efter tilladelsen er offentliggjort på kommunes hjemmeside.

Afgørelser efter § 35, stk. 1, i planloven kan påklages til Planklagenævnet efter reglerne i planlovens § 58, stk. 1, nr. 1.

Dispensation i henhold til § 65, i lov om naturbeskyttelse kan påklages til Miljø-og Fødevareklagenævnet efter reglerne i kap. 12 - §§ 78-88.

Klageberettigede er alle med retlig interesse i sagens udfald. Klageberettigede er også landsdækkende foreninger og organisationer, der har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen som formål. Disse foreninger og organisationer kan klage på betingelse af

1. at foreningen eller organisationen har vedtægter og love, som dokumenterer dens formål, og
2. at foreningen eller organisationen repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Du klager skriftligt via Klageportalen, som du finder et link til på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Klagenævnene opkræver et gebyr for behandling af klagen. Gebyret er på 900 kr. for privatpersoner og på 1800 kr. for virksomheder og organisationer. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En klage skal være indtastet i Klageportalen senest 4 uger efter du har modtaget afgørelsen og senest kl. 23.59 den dag klagefristen udløber.

Gebyret bliver tilbagebetalt hvis:

- klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

Gebyret bliver dog ikke tilbagebetalt, hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse, som følge af den tid, der er medgået til klagenævnets sagsbehandlingstid.

Civilt søgsmål

Et eventuelt sagsanlæg skal i følge planlovens § 62 stk. 1, være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er modtaget, eller - hvis sagen påklages - inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse foreligger.

Hvis du vil indbringe denne afgørelse for domstolene, skal det ske inden 6 måneder fra du har modtaget afgørelsen.

Vedlagt:

Billede og korbilag

Kopi til:

Dansk Botanisk Forening, dbf.oestjylland@gmail.com
Dansk Sportsfiskerforbund, sydoestjylland@sportsfiskerforbundet.dk
Dansk Kano og Kajak forbund: miljoudvalg@kano-kajak.dk
Dansk forening for Rosport: dffr@roning.dk
Danmarks Naturfredningsforening, dnsoenderborg-sager@dn.dk
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
Dansk Ornitologisk Forening, lokal, soenderborg@dof.dk
Dansk Fritidsfiskerforbund, teamstr@gmail.com
Friluftsrådet, lokal: b.joensson@stofanet.dk
Landwirtschaftlicher Hauptverein, Tinglev, lhn@lhn.dk
LandboSyd, Åbenrå, info@landbosyd.dk
Museum Sønderjylland, planer@msj.dk
Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
Naturstyrelsen i Sønderjylland, sdj@nst.dk
Sønderjysk Landboforening, Vojens, slf@slf.dk
Sønderjysk Familielandbrug, dsh@lrs.dk

Kortbilag

Placering af sø 1, vist med blå skravering Matr. nr. 18b Elstrup, Egen.

Placering af sø 2, med visning af udvidelse mod mark og tidligere registreret løvfrø (grønne prikker). Matr.nr. 335 Elstrup, Egen.